

Sygn. akt II K 1027/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 maja 2013 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący SSR Marek Żurawski

Protokolant Katarzyna Małolepsza

Prokurator Prokuratury Rejonowej w Świdnicy **R. A.**

po rozpoznaniu dnia 22.03.2013r., 29.04.2013r. i 06.05.2013r. sprawy karnej

E. B. (1)

ur. (...) w Ś.

syna B. i K. z domu B.

oskarżonego o to, że:

w dniu 15 listopada 2010r. w Ś. woj. (...) dokonał przywłaszczenia powierzonego sprzętu budowlanego w postaci zagęszczarki spalinowej firmy (...) o wartości 4000 zł z wypożyczalni (...) P.P.H.U. przy ul. (...), czym działał na szkodę L. R.

tj. o czyn z art. 284 § 2 kk

I oskarżonego **E. B. (1)** uniewinnia od czynu opisanego w części wstępnej wyroku;

I na podstawie art. 632 pkt 2 kpk koszty sądowe zalicza na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 13.01.2013r E. B. (1) wraz z mężczyzną o nazwisku P. B. zjawił się w wypożyczalni sprzętu budowlanego P.P.H.U. (...) z/ś w Ś. przy ul. (...). P. B. podawał się E. B. (1) za właściciela firmy brukarskiej, która zatrudnia pracowników do układania bruku. E. B. (1) za namową P. B. postanowili układać kostkę brukową w bliżej nieokreślonym miejscu pod W.. W związku z tym, posługując się własnym dowodem osobistym A. (...) E. B. (1) wypożyczył zagęszczarkę spalinową (...) typ CF 2 o wartości 4000 zł., w firmie (...).

Sprawy formalne z E. B. (1) załatwiał pracownik firmy (...) Z. P. (1), który pobrał od E. B. (1) zaliczkę w kwocie 100 zł. Termin zwrotu sprzętu w umowie z dnia określono na dzień 15.01.2013r. W zawartej umowie najmu z dnia 13.11.10, strony uzgodniły m.in., że zgodnie z paragrafem 5 umowy „najemca nie może bez zgody wynajmującego używać przedmiotu najmu ani oddawać go w podnajem”, zaś paragrafem 6, że najemca ma obowiązek „zabezpieczyć wynajęty sprzęt przed kradzieżą lub dewastacją – informując niezwłocznie wynajmującego o zaistniałych awariach”. Z paragrafu 10 umowy najmu wynika, że w razie utraty przedmiotu najmu „ryzyko ponosi najemca”.

Po wypożyczeniu zagęszczarki (...) E. B. (1) i P. B. załadowali ją na samochód bus należący do P. B. i pozostawili na noc pod sklepem (...) w Ś. – rano mieli wyjechać do pracy. Gdy E. B. (1) pojawił się rano na miejscu wyjazdu, nie było tam P. B. ani jego samochodu.

Gdy sprzęt nie został zwrócony w terminie, pracownik firmy (...) usiłował kontaktować się z E. B. (1) telefonicznie jednak okazało się, że numer telefonu znajdujący się na umowie najmu, należy do innej osoby. Po sprawdzeniu w miejscu zamieszkania E. B. (1), które podał w chwili zawierania umowy okazało się, że jest tam zameldowany od dawna tam nie przebywa.

Dowody:

Zeznania L. R. k; 3-4,

Zeznania Z. P. k; 15,

Umowa najmu k; 5,

Wyjaśnienia E. B. k; 87-88,

Oskarżony E. B. (1) w toku postępowania przygotowawczego nie przyznał się do zarzucanego mu czynu i wyjaśnił zgodnie z ustalonym stanem faktycznym stwierdzając, iż on również został oszukany przez P. B.. Przed sądem E. B. (1) przyznał się do wypożyczenia zagęszczarki i zadeklarował chęć wyrównania szkody powstałej z tego tytułu.

E. B. (1) był już uprzednio karany za przestępstwa z art. 178a § 1 kk

Dowody:

Wyjaśnienia E. B. k; 87-88,165,

Informacja z K. k; 64,

Sąd zważył, co następuje:

Zebrany w sprawie materiał dowodowy zrodził zasadnicze wątpliwości co do sprawstwa i winy oskarżonego E. B. (1) odnośnie zarzucanego mu czynu. W ocenie sądu bez wykonania dalej idących czynności procesowych w toku postępowania przygotowawczego a w szczególności dogłębnego sprawdzenia linii obrony oskarżonego, brak było podstaw do wniesienia przeciwko E. B. (1) akty oskarżenia o czyn z art. 284 § 2 kk.

Ustalając stan faktyczny sprawy sąd oparł się na zeznaniach świadków przesłuchanych w sprawie, włączonych do akt sprawy dokumentach a także na wyjaśnieniach oskarżonego. Wszystkie te dowody w ocenie sądu są wiarygodne, w tym także wyjaśnienia oskarżonego, co do których oskarżyciel publiczny nie zdołał przedstawić dowodów przeciwnych, i wszystkie te dowody rozważane we wzajemnym powiązaniu musiały spowodować uznanie, iż E. B. (1) jest osoba niewinna. Zważyć należy, iż zeznania świadków i wyjaśnienia oskarżonego nie pozostają ze sobą w sprzeczności lecz się wzajemnie uzupełniają. Oskarżonemu E. B. (1) jednak na skutek niepodważenia jego linii obrony, nie zdołano udowodnić przestępczego działania.

W ocenie sądu oskarżony E. B. (1) nie zrealizował swoim zachowaniem znamion zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu tj, przestępstwa sprzeniewierzenia mienia. Zgodnie z treścią art. 284 § 2 kk odpowiedzialności karnej z tego przepisu podlega ten kto „przywłaszcza sobie powierzoną mu rzecz ruchomą”. Sprzeniewierzenie jest kwalifikowanym typem przywłaszczenia i polega ono na przywłaszczeniu rzeczy **powierzonej sprawcy** (np. oddanej na przechowanie, w zastaw, użyczonej, oddanej w komis, najem).

(...) wymaga działania w zamiarze bezpośrednim **kierunkowym** postąpienia z cudzą rzeczą (lub prawem majątkowym), tak jakby się było jej właścicielem (animus rem sibi habendi). Sprawca przywłaszczenia musi więc

zmierzać do zatrzymania cudzej rzeczy lub innego mienia (prawa majątkowego) dla siebie lub innej osoby bez żadnego do tego tytułu. O zamiarze przywłaszczenia może świadczyć odmowa zwrotu cudzej rzeczy, zaprzeczenie jej posiadania, sprzedaż lub darowanie innej osobie, przerobienie rzeczy itp. Natomiast bezprawne zatrzymanie cudzej rzeczy, a nawet używanie jej, chociażby w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, ale bez zamiaru zatrzymania na własność, nie stanowi przestępstwa przywłaszczenia. O zamiarze przywłaszczenia w przypadku przestępstwa sprzeniewierzenia nie może przesądzać wyłącznie fakt nieuprawnionego postępowania przez sprawcę z rzeczą powierzoną, a więc wykorzystywania jej lub postępowania z nią w sposób inny niż uzgodniony w właścicielem. Dla ustalenia znamion strony podmiotowej niezbędne jest ponadto wykazanie, że sprawca, postępując z rzeczą w sposób sprzeczny z uzgodnieniami poczynionymi z właścicielem, działał w celu włączenia rzeczy do swojego majątku i definitywnego pozbawienia osoby uprawnionej jej własności **vide (wyrok SN z 6 maja 2004 r., V KK 316/03, OSNKW 2004, nr 7-8, poz. 70)**.

W orzecznictwie sądowym wielokrotnie zwracano uwagę, że sam fakt niewywiązania się przez stronę umowy ze zobowiązania, nie może świadczyć o zamiarze powiększenia przez nią własnego majątku kosztem majątku kontrahenta. Dla przyjęcia realizacji znamion przestępstwa przywłaszczenia od strony podmiotowej konieczne jest wykazanie, że oprócz obiektywnego rozporządzenia przez sprawcę cudzą rzeczą ruchomą (cudzym mieniem ruchomym) jego działaniu towarzyszył zamiar, tzw. animus rem sibi habendi, tj. zamiar zatrzymania rzeczy dla siebie albo dla innej osoby, bez żadnego ku temu tytułu / **vide wyrok SN 2007-04-24 IV KK 31/07 LEX nr 262665** /.

W niniejszej sprawie oskarżony od początku postępowania przyznawał wszelkie ustalenia stanu faktycznego, w tym także fakt, iż powierzono mu mienie w postaci zagęszczarki, lecz jednocześnie twierdził, że on także został oszukany przez P. B.. Można zarzucać oskarżonemu, że zbyt pochopnie i naiwnie wyraził zgodę na załadowanie zagęszczarki na samochód P. B., który miał stać do rana na parkingu supermarketu (...), jednak nawet to mało odpowiedzialne zachowanie oskarżonego nie stanowiło jakiegokolwiek „rozporządzenia” mieniem po myśli przepisów prawa cywilnego i jako takie nie naruszało ustaleń zawartej przez oskarżonego umowy najmu w części dotyczącej np. zakazu podnajmowania rzeczy.

E. B. (1) jako podejrzany a następnie oskarżony nie miał obowiązku - nie tylko składania wyjaśnień ale także udzielania jakiegokolwiek pomocy organom ścigania w prowadzeniu postępowania przeciwko sobie. To prowadzący postępowanie, w wyniku czynności procesowych prowadzonych w toku postępowania przygotowawczego zobowiązani byli do ustalenia czy osoba o personaliach (...) istnieje i czy rzeczywiście mężczyzna ten był tą osobą, która przebywała w towarzystwie (...) gdy ten wypożyczał zagęszczarkę z firmy (...) i czy to on nakłonił E. B. (1) do wypożyczenia zagęszczarki pod pozorem prowadzenia prac brukarskich pod W.. W ocenie sądu tylko udowodnienie E. B. (1), że (...) to osoba fikcyjna oraz, że nie było uzgodnienia co do prowadzenia prac brukarskich pod W., mogłoby skutkować przypisaniem oskarżonemu zarzucanego mu czynu, - poprzez podważenia jego wiarygodności. Oskarżyciel jednak nie wykonał jakichkolwiek czynności procesowych w tym kierunku, a żadnym usprawiedliwieniem tej bezczynności nie może być fakt, iż w stosownej bazie danych ustalono kilkaset osób o nazwisku (...). To do oskarżyciela publicznego należała decyzja czy wobec istotnych braków dowodowych w tej sprawie skieruje on akt oskarżenia przeciwko E. B. (3) i to o czyn, który może być popełniony jedynie z zamiarem kierunkowym. Oskarżyciel nie przejawiał inicjatywy dowodowej także wtedy, gdy sąd z urzędu dopuścił dowód z przesłuchania funkcjonariusza policji na okoliczność sprawdzania linii obrony oskarżonego w postępowaniu przygotowawczym. Przesłuchany z inicjatywy sądu świadek M. J. - funkcjonariusz policji zeznał, że z uwagi na znaczną ilość osób o nazwisku (...) w dostępnej mu bazie danych, nie był w stanie ustalić tego P. B. o, którym wyjaśniał oskarżony. Policjant nie potrafił także wyjaśnić czy prokurator przesłuchujący oskarżonego w dniu 11.07.2012r znał negatywny rezultat jego poszukiwań osoby o nazwisku P. B. / **k – 170** /.

Jak wynika zatem z ustaleń sądu, w toku postępowania przygotowawczego nie wykluczono wersji oskarżonego lecz przyjęto w sposób dorozumiany założenie, że z uwagi na trudności w ustaleniu osoby P. B. nie da się wersji oskarżonego potwierdzić lub ja obalić. W tym stanie rzeczy wszelkie wątpliwości o charakterze nieusuwalnym sąd w niniejszej sprawie poczytał na korzyść E. B. (1).

Oceny tej nie zmienia zdaniem sądu także, ewentualne nierzetelne postępowanie E. B. (1) w chwili zawierania umowy najmu zagęszczarki, takie jak np. wskazanie adresu pod którym oskarżony faktycznie nie przebywał lub niewłaściwego numeru telefonicznego. Zważyć należy, iż pod wskazanym adresem oskarżony był zameldowany także w trakcie postępowania, a wynajmującemu przedstawił swój autentyczny dowód osobisty. Trudno uznać, że gdyby E. B. (1) miał zamiar przywłaszczyć wynajętą maszynę to legitymował by się własnymi dokumentami - w takiej sytuacji bowiem ujęcie sprawcy przywłaszczenia byłoby tylko kwestią czasu.

Przejawy nierzetelnego zachowania E. B. (1) takie jak opisane wyżej a także niedostateczny nadzór nad powierzonym mu mieniem, oraz brak jakichkolwiek działań po stwierdzeniu utraty zagęszczarki, świadczą w ocenie sądu o nienależytym wykonaniu zobowiązania przez oskarżonego wobec wynajmującego zagęszczarkę, co kwalifikuje się do pociągnięcia go do odpowiedzialności wyłącznie cywilnej.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, jedynym słusznym w ocenie sądu orzeczeniem w niniejszej sprawie było uniewinnienie E. B. (1) od zarzucanego mu czynu, którego konsekwencją jest obciążenie Skarbu Państwa kosztami poniesionymi w sprawie.